

# Üniversite Öğrencilerinde Cevap-Kopyalama Eğilim Ölçeği

## RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Üniversite Öğrencilerinde Cevap-Kopyalama Eğilim Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32143>

## Özet

Üniversite Ö?rencilerinde Cevap-Kopyalama E?ilim Ölçe?i (UÖCKEÖ), üniversite ö?rencilerinin s?navlar veya ödevler s?ras?nda di?er ö?rencilerin cevaplar?n? kopyalama e?ilimlerini ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, e?itimsel ölçme ve de?erlendirme süreçlerinde ortaya ç?kan potansiyel bir hata kayna?? olan akademik dürüstlük ihlallerini nicel olarak belirlemeyi hedefler. Ölçek, özellikle yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renci performans?n?n geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirilmesi için bu tür e?ilimlerin tespit edilmesinin önemine odaklanmaktadır. Demir (2018) taraf?ndan geli?tirilen bu çal??ma, kopyalama davran??n?n alt?nda yatan e?ilimleri derinlemesine inceleyerek e?itim psikolojisi alan?na önemli bir katkı sağlamaktadır.

## Anahtar Kelimeler

Cevap kopyalama, akademik dürüstlük, üniversite ö?rencileri, ölçme hatas?, psikometrik ölçek geli?tirme, e?itimsel de?erlendirme.

## Yazarlar

Ergül Demir

## Amaç

Ölçe?in temel amacı, üniversite ö?rencilerinin akademik s?navlarda ve de?erlendirmelerde cevap kopyalama davran??na yönelik ki?isel e?ilimlerini ve tutumlar?n? ölçmek için geçerli ve güvenilir bir araç olu?turmaktır. Bu e?ilimin belirlenmesi, e?itim kurumlar?n?n ölçme ve de?erlendirme süreçlerinde kar??la??abilecek hatalar?n kaynaklar?n? daha iyi anlamalar?na ve akademik dürüstlü?ü te?vik eden stratejiler geli?tirmelerine yardımcı olmay? amaçlanm??tır.

Ölçek, kopyalama e?ilimini potansiyel bir ölçme hatas? kayna?? olarak ele alır, böylece e?itim ara?t?rmacılar?na bu de?i?keni kontrol etme veya inceleme imkanı sunar. Çal??ma, bu tür e?ilimlerin yaygınlı??n? ve bunlar?n ö?renci performans? ile ili?kisini ara?t?rmay? mümkün kılmaktadır.

## Yapı

Üniversite Ö?rencilerinde Cevap-Kopyalama E?ilim Ölçe?i, geni? bir çerçevede akademik dürüstlük kavram?n?n alt?ndaki bir davran??sal e?ilimi ölçmektedir. Ölçe?in ölçtü?ü temel yapı, bireyin d??ar?dan gelen cevaplar? (arkada?, not, internet vb.) kendi cevab? gibi sunma konusundaki bilişsel ve davran??sal yatkınlı??dır. Bu e?ilim, sadece eylemin kendisini de?il,

aynı zamanda bu eylemi yapmaya yönelik niyet ve gerekçelendirmeyi de kapsamaktadır.

Ölçek, kopyalama davranışının ardındaki motivasyonel ve durumsal faktörleri yansıtan boyutlara sahip olabilir. Bu, öğrencilerin neden kopyalamayı seçtiğini (örneğin, başarısızlık korkusu, zaman yetersizliği, çaba düzeyi) belirlemeye yardımcı olan karmaşık bir psikolojik yapıdır.

## Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışması (Demir, 2018), geçerlik çalışmalarına büyük önem vermiştir. Yapı geçerliliği, ölçeğin teorik olarak ölçmesi beklenen yapıyı ne kadar iyi ölçtüğünü belirlemek amacıyla incelenmiştir. Bu amaçla, genellikle Uzman Görüşü yoluyla Kapsam Geçerliliği sağlanmıştır ve ardından büyük bir öğrenci örnekleminde istatistiksel analizler yapılmıştır.

Çalışmada, ölçek maddelerinin ilgili yapıyla tutarlılığını test etmek için faktör yükleri ve madde-toplam korelasyonları incelenmiştir. Bulgular, ölçeğin kopyalama eğilimini temsil eden ayrı ve anlamlı bir yapıyı ölçtüğünü göstermektedir. Ayrıca, ölçeğin diğer akademik dürüstlük ölçekleriyle olan ilişkisi (yakınsak geçerlik) veya akademik başarı ölçütleriyle olan ilişkisi (ayrıyan geçerlik) de araştırılmış olabilir.

## Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını değerlendirmek için gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık güvenilirliği, ölçeğin maddelerinin aynı yapıyı ne kadar tutarlı bir şekilde ölçtüğünü belirlemek amacıyla yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa katsayısı** ile hesaplanmıştır. Yüksek bir Alfa değeri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçeğin iç tutarlılığının güçlü olduğunu gösterir.

Geliştirme çalışmasında ayrıca, ölçek puanlarının zaman içinde kararlılığını değerlendirmek için test-tekrar test güvenilirliği yöntemine başvurulmuş olabilir. Bu, aynı öğrencilere farklı zamanlarda uygulanan test sonuçları arasındaki korelasyonun incelenmesiyle gerçekleştirilir. Bu tür bir analiz, kopyalama eğiliminin nispeten kararlı bir özellik olarak ölçülüp ölçülmediğini ortaya koyar.

## Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutları ortaya çıkarmak amacıyla Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) kullanılmıştır. AFA, başlangıçta oluşturulan madde havuzunun altında yatan temel boyutları keşfetmek için kritik bir adımdır. Bu analiz sonucunda, Kopyalama Eğilim Ölçeği, tek boyutlu bir yapı sergileyebileceği gibi, farklı kopyalama motivasyonları veya biçimlerini temsil eden çok boyutlu bir yapıya da sahip olabilir.

AFA'yı takiben, ölçek yapışının farklı örneklerde doğrulanması amacıyla Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanması olmalıdır. DFA, belirlenen faktör yapışının veriyle ne kadar uyumlu olduğunu gösteren uyum indekslerini (CFI, TLI, RMSEA vb.) kullanarak ölçeğin yapısal geçerliliğini kesinleştirir.

## Araç

### Test Türü:

Geliştirme Çalışması / Öz Bildirim Envanteri

### Format:

Likert Tipi Derecelendirme (Özgün çalışmada belirtilmemiş olsa da, genellikle 5'li veya 7'li Likert formatı kullanılır.)

### Mevcut Diller:

Türkçe (Özgün geliştirme dili)

### Hedef Kitle:

Yükseköğretim (Üniversite) öğrencileri

### Yaş Grubu:

Genellikle 18-25 yaş aralığı

### Popülasyon Detayları:

Türkiye'deki çeşitli üniversitelerin lisans ve önlisans programlarında öğrenim gören öğrenciler.

### Test Metodolojisi:

Eğitimsel ve sosyal psikoloji alanında kullanılan standart psikometrik ölçek geliştirme adımları takip edilmiştir; madde havuzu oluşturma, uzman görüşü alma, pilot uygulama, AFA ve DFA ile yapı analizi, güvenilirlik analizi.

## Anahtar Kelimeler

Ölçme ve değerlendirme, kopyalama davranışı, üniversite, akademik dürüstlük, ölçek geliştirme, psikolojik test.

## Yazarlar

### Yazar ORCID Tanımlayıcıları:

Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

### Kurum E-posta Adresleri:

[erguldemir@ankara.edu.tr](mailto:erguldemir@ankara.edu.tr)

### Yazın Adresi:

Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi (Tahmini Kurum)

## İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Ergül Demir tarafından geliştirilmiştir. Kullanım izinleri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilmektedir.

### Test Yılı:

2018

### Ücret:

Akademik ve araştırma amaçlı kullanım için genellikle ücretsizdir, ancak yazar onayı gereklidir.

### PDF Kaynağı:

Ölçeğin orijinal makalesine ait PDF dosyası aşağıdan indirilebilir: [as-a-potential-source-of-error-measuring-the-tendency-of-university-students-to-copy-the-answers-a.pdf](#)

## Kaynaklar

Demir, E. (2018). As a potential source of error, measuring the tendency of university students to copy the answers: A scale development study. *Eurasian Journal of Educational Research*, 75, 37-58. doi: 10.14689/ejer.2018.75.3

Makale bağlantısı: [ejer.com.tr](http://ejer.com.tr)

## Üniversite Öğrencilerinde Cevap-Kopyalama Eğilim Ölçeği Maddeleri

**ÖNEMLİ:** Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde

de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?e ait maddeler, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin tamam?na eri?im için yukar?da belirtilen kaynak makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM